

به مناسبت "۲۲ مهرماه" روز جهانی استاندارد؛

تهیه و برگردان: هنسا قادری*

نگاهی به سازمان بین‌المللی استاندارد

سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO) (۱) که مقر آن در ژنو می‌باشد، در ۲۴ فوریه ۱۹۴۷ به منظور یکپارچه کردن تدوین استاندارد در سراسر جهان، ایجاد تسهیلات در تجارت بین‌المللی، حمایت از تولید کننده و مصرف کننده و توسعه همکاری‌های علمی، تکنولوژیکی، اقتصادی و ... با تصویب ۲۵ کشور تأسیس شد. به دنبال پیوستن تدریجی سایر کشورهای جهان، این سازمان در حال حاضر دارای ۱۵۸ عضو شامل ۱۰۳ عضو اصلی، ۴۶ عضو مکاتبه‌ای و ۹ عضو مشترک می‌باشد که موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از جمله اعضای اصلی آن بوده و با فعالیت در کمیته‌های فنی ایزو، در تدوین استانداردهای بین‌المللی مشارکت داشته و دارد. این استانداردها که تعداد آنها در حال حاضر نزدیک به ۱۷۰۰۰ مورد می‌باشد توسط ۲۹۸۱ کمیته و زیرکمیته و بیش از سی هزار کارشناسی تدوین گردیده‌اند.

کمیته‌های فنی که متشکل از اعضای فعال (P-Member)^(۲) و اعضا ناظر (O-Member)^(۳) می‌باشند، وظیفه دارند موضوعاتی را که تدوین استاندارد آنها ضروری به نظر می‌رسد، بررسی و مطرح نمایند. پس از موافقت اعضا با موضوع پیشنهادی، مدارک علمی و فنی مربوط (Committeedraft) تهیه و بین اعضا (از جمله ایران) توزیع می‌گردد که پس از انجام اصلاحات لازم به صورت پیش نویس استاندارد بین‌المللی (Draft International Standard) در می‌آیند. پیش نویس‌های مذکور مجدداً برای اعضاء فرستاده می‌شوند تا پس از انجام آخرین اصلاحات به عمل آمده و تصویب نهایی به صورت استانداردهای بین‌المللی مورد عمل قرار گیرند. در مراحل مختلف تدوین، اجلاسیه‌هایی برای بحث و تبادل نظر حضوری اعضا نسبت به پیش نویس مورد نظر در کشورهای عضو ایزو تشکیل می‌گردد و اعضا فعال نماینده یا نماینده‌گانی به این جلسات اعزام می‌دارند. همچنین دبیرخانه هر یک از کمیته‌های فنی در یکی از کشورهایی که در آن عضو فعال هستند، مستقر می‌باشد.

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در حال حاضر در ۱۵۶ کمیته و زیرکمیته به صورت عضو فعال و در ۱۲۰ کمیته و زیرکمیته به شکل

پیام روز جهانی استاندارد:

استاندارد و شهرورندان: نافع برای جامعه
 پیام زیر از طرف رئیس‌جمهور تانی (Renzo Tani) رئیس JEC هاکان موربی (Hakan Murby) رئیس FSO و دکتر حملون تور (Hamadoun Toure) دبیر کل ITU به مناسبت روز جهانی استاندارد برای جهانیان منتشر شده است.

"دھکدہ جهانی دامنه وسیعی از حقوق و خاییف را برای شهرورندانش تعیین می‌کند که شامل حق ایمنی، امنیت، سلامت و دستیابی به اطلاعات و وظیفه حفاظت محیط زیست، احترام به ایمنی، استقلال و حریم خصوصی دیگران است. استاندارد، یاری دهنده شهرورندان در استفاده از این حقوق و عمل به وظایف است و از طریق تامین و حفاظت اطلاعات، تضمین کیفیت و سلامت محصولات و خدمات، تعیین الزامات برای ارایه راهنمایی های مرتبط با محیط زیست و سایر مباحث اهمیت شهرورندان از جمله عدالت اجتماعی، سلامت، امنیت، اطلاعات و ارتباطات و تجارت سرافتمندانه این امر را محقق می‌کند.

جهان بدون استاندارد به سرعت متوقف و حمل و نقل و تجارت قفل خواهد شد. اینترنت به راحتی

عضو ناظر بوده و مسؤولیت دبیرخانه کمیته‌های فنی شوینده‌ها (TC 91)^(۴) کودهای شیمیایی (TC 134)، فرآورده‌های بهداشتی و آرایشی (TC 217) و کمیته فنی بسته بندی (TC 122) را نیز بر عهده دارد و در یک دوره دو ساله (۲۰۰۵-۲۰۰۶) نیز عضو شورای ISO بوده است. همچنین قابل ذکر است که استانداردهای ملی ایران با استفاده از منابع معترف بین‌المللی تدوین می‌گردد، به طوری که در حال حاضر منبع اصلی حدود ۷۵ درصد از استانداردها را استانداردهای بین‌المللی ایزو تشکیل می‌دهد.

از آنجایی که استانداردهای بین‌المللی برق و الکترونیک توسط کمیسیون بین‌المللی الکترونیک IEC^(۵) و استانداردهای مخابرات توسط اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU)^(۶) تدوین می‌گردد، روسای IEC ISO ITU به عنوان سازمان‌های سه گانه اصلی مسؤول تدوین استانداردهای بین‌المللی هر ساله همزمان با چهاردهم اکتبر، روز جهانی استاندارد، پیام مشترکی منتشر می‌کنند که پیام اسال با موضوع "استاندارد و شهرورندان: نافع برای جامعه" در این شماره درج می‌شود.

می توانند بازار نوآوری های فنی را رونق بسیار بخشنده، برای استانداردسازی سرمایه گذاری های میلیارد دلاری می کنند. استاندارد سب تجارت سالم و قیمت های منصفانه می شود. استانداردهای تدوین شده جهانی با فرآیندهای باز و توافق میان طرف های ذی نفع، دستیابی به بازارهای جهانی را میسر می سازد.

همچنانکه به سوی آینده حرکت می کنیم، فعالیت های ISO، IEC و ITU با تسهیل توسعه و نشر فناوری های جدیدی که اقتصاد جهانی را هدایت می کنند، تمامی ساختان جهان را در بهبود زندگی یاری می رسانند.

* معاون اداره کل روابط بین الملل،
موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

زیر نویس ها:

- 1) ISO= International Organization for Standardization
- 2) P-Member=Participating Member
- 3) O-Member= Observer Member
- 4) TC= Technical Committee
- 5) IEC= International Electrotechnical commission
- 6) ITU= International Telecommunication Union

دھکدھ جهانی دامنه وسیعی از حقوق وظایف را برای شہر و ندانش تعین می کند که شامل حق ایمنی، امنیت، سلامت و دستیابی به اطلاعات و وظیفه حفاظت محیط زیست، احترام به ایمنی، استقلال و حریم خصوصی دیگران است.

آنلاین، پژوهشی از راه دور، پانکاری الکترونیک و سیستم های حمل و نقل ماهواره ای برای وسایط نقلیه زمینی و هوایی هرگز نمی توان بدون استانداردها زندگی کرد.

عملکرد ISO، IEC و ITU، در تدوین استانداردهای بین المللی نه تنها بازارها را می گشاید، بلکه حفاظت از محیط زیست، ایمنی، امنیت، سلامت و دستیابی به اطلاعات و داشت را نیز به ارمغان می آورد. استانداردهای روز افزون بین المللی به برداشتن موانع میان ملت های فقیر و غنی کمک می کنند. استاندارد سازی، نیل به کیفیت بالاتر با هزینه کمتر با ایجاد اطمینان از وجود رقابت میان فروشنده ها را امکان پذیر و انتخاب آگاهانه تجهیزات و خدمات مورد خریداری را برای مصرف کنندگان آسان می سازد. موجودیت استانداردهای بین المللی به حدود ۱۵۰ سال می رسد.

امروزه صنایع با این تفکر که استانداردها

از کار خواهد افتاد و صدها هزار سیستم مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات از سیستم های دولتی و بانکی گرفته تا مراقبت های پهداشی، کنترل ترافیک هوایی، خدمات اورژانس، کمک رسانی حوادث غیر مترقبه و حتی دیلماسی بین المللی مختلف و از کار افتاده خواهد شد.

بزرگ نمایی اهمیت استاندارد در زندگی روزمره امری دشوار است. هنگام خواندن این متن، استانداردهایی را که با آن سر و کار دارید، مد نظر قرار دهید. اگر مقابل صفحه رایانه نشسته اید، صدها استاندارد برای عملکرد کامپیوتر، دسترسی به شبکه اینترنت حتی تعیین قلم و قالب همین متن به کار گرفته شده است. اگر نسخه کاغذی پیام را می خوانید، احتمالاً اندازه کاغذ برای تسهیل در فرآیند چاپ و نشر با استاندارد مطابقت دارد.

منابع انرژی کامپیوتر یا پرینتر شما، روشنایی اتاق، سیستم گرمایشی و تهویه مطبوع همگی تا اندازه ای متکی بر استانداردها هستند. در نظر آورید که انجام امور معمولی روزانه بدون استاندارد تا چه حد مشکل و حتی خطرناک است. استانداردهای ایمنی ماشین ابزار، هنگام کار با این دستگاهها ما را محافظت می کنند. در منازل، استانداردها، اتصال لوازم برقی خانگی را به شبکه برق کشور همانهنج و یخچال ها و دستگاه های تهویه مطبوع را به منظور پیشگیری از پدیده گرم شدن زمین با سیستم های حفاظتی محیط زیست سازگار می سازند.

سیستم های صوتی، دستگاه های تلویزیون و پخش DVD گوشی تلفن های همراه و شبکه های بی سیم (WIFI) همگی برای هم خوانی با سیستم های دیگر با استانداردها مطابقت دارند. در این جهان شبکه های رو به توسعه از موسیقی و تصاویر موبایل گرفته تا آموزش های

با بیش از بیست سال تجربه و کیفیت برتر در خدمات حمل و نقل بین المللی و امور گمرکی

شرکت بارانداز بهاوار

**BARANDAZ BAHAVAR INT'L
TRANSPORT & SHIPPING SERVICE CO. LTD.
(CARRIER & FORWARDER)**

Tel : 009821 77632351- 77508430- 77500597- 77511619/20- 77632353/9

Fax: 009821 77533675-77651985

E-mail: info@bbtco.com
www.bbtco.com

حمل محمولات از اقصی نقاط دنیا به ایران و بلغارس (ازینی، دریایی، هوایی)

حمل محمولات نایشگاهی و پروژه ای

ترانزیت کالا از میادی ورودی کشور به کاله گمرکات داخلی و مناطق ویژه اقتصادی

ترانزیت کالا از میادی ورودی کشور به کشورهای CIS و خاور میانه و بلغارس

اخذ بیمه نامه بازبری محمولات صادراتی و وارداتی

ترجیح کالا از کاله گمرکات کشور و مناطق ویژه اقتصادی

دارای نایابدگاهی فعال در پنج قاره دنیا

سرویس (DOOR TO DOOR)

در اختیار داشتن بیش از صد دستگاه کامپیون ایرانی و خارجی

جهت کسب اطلاعات بیشتر با مفتر گمرکی این شرکت تماس حاصل فرماید.